

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra KIRKE-SPEJL

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 326.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947084337552.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Dette passer nemlig i mine Øjne udmærket paa, hvad der er sket med vort dejlige, kvindelige Modersmaal i Tale og Sang gennem de sidste Aarhundreder; thi i den senere Middelalder, især fra Valdemar Atterdags Død, da Latinen ganske havde fortrængt Modersmaalet fra Højsædet, da Danmark fik tyske Konger, og den sorte Død i alle Maader herskede hos os, da oprandt klarlig og uventet en Nyaarstid for Modersmaalet, til Vederkvægelse for det døende Folkeliv, som spejler sig i vor gamle Rimkrønne fra Sor, der blev den første Bog der tryktes i Danmark, i Per Laales danske Ordsprog, som snart fulgte efter, i Hr. Mikkels Rim fra Odense om Adam og Eva, om Liv og Død og om Maria Mø, og i den danske Jærtegn-Postil, hvor den gjæve Fynbo, *Kristen Pedersen Svendborg*, endnu under Pavedømmets Jærnaag, førend Morten Luther stod op, paa bredt Dansk sagde sin Hjærtens Mening: at det var en Ynk med det menige Folk, som sjælden fik en Prædiken at høre, som de 327 kunde nemme og nyde, og at det kun var Snak, at Folk maatte ikke læse Bibelen paa deres eget Maal, da de hellige Apostler jo brugte *de* Folks Maal, som de skrev til, saa at, havde Apostlerne saa sandt skrevet til danske Folk, da vilde de ogsaa have brugt det danske Maal. Samme Kristen Pedersen udgav ogsaa Holger Danskes Krønne, lod Saxe Runemesters Danmarks Krønne prente i Paris og vilde sikkert stillet sig i Spidsen for en dansk Reformation, dersom ikke Kristjan den anden, i hvem han og Kjærnen af det danske Folk havde ventet sig en reformatorsk Konge efter deres Hjærte, som en Vildtysker havde skuffet dem og draget dem som sine trofaste Tilhængere i Ulykken med sig. Det skulde vel nu saa være, fordi hverken havde Kristen Pedersen Hoved og Kraft til at maale sig med Morten Luther, ikke heller var det danske Folk og Maal den Gang saa udviklede, at de kunde findes tjenlige til saa stort et Værk, som Fornyelsen af det kristelige Menigheds-Liv i Pagt med det danske Folkeliv maatte være; men der skete dog nok for at vise, at Hjærtelaget var til Stede; og at gjemt var ikke glemt hos Gud, det har han siden viist,, og vil sikkert herefter yderligere forklare.